

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

208879

แนวทางการบริหารงานส่งเสริมการเพิ่มพื้นที่การปลูกผักสวนครัวเชิงพาณิชย์
ตามแนวทางเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่ตะวันออกเฉียงเหนือ

AN ADMINISTERING APPROACH TO THE PROMOTION OF INCREASING
THE AREA IN COMMERCIALY ORGANIC-BASED VEGETABLES
CULTIVATION IN NORTHEAST REGION

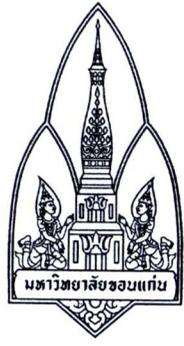
นางนิตา ช้างเทศ

วิทยานิพนธ์ที่ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัษัยขอนแก่น

พ.ศ. 2553

600957358

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ

แนวทางการบริหารงานส่งเสริมการเพิ่มพื้นที่การปลูกผักสวนครัวเชิงพาณิชย์
 ตามแนวทางเกษตรอินทรีย์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 AN ADMINISTERING APPROACH TO THE PROMOTION OF INCREASING
 THE AREA IN COMMERCIALY ORGANIC-BASED VEGETABLES
 CULTIVATION IN NORTHEAST REGION

นางวนิดา ช้างเทศ

วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
 มหาวิทยาลัยขอนแก่น

พ.ศ. 2553

แนวทางการบริหารงานส่งเสริมการเพิ่มพื้นที่การปลูกผักสวนครัวเชิงพาณิชย์
ตามแนวทางเกษตรอินทรีย์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

นางวนิดา ช้างเทศ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการพัฒนา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น

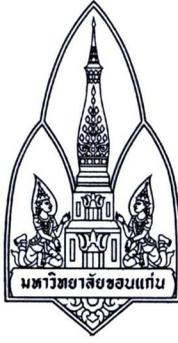
พ.ศ. 2553

**AN ADMINISTERING APPROACH TO THE PROMOTION OF INCREASING
THE AREA IN COMMERCIALLY ORGANIC-BASED VEGETABLES
CULTIVATION IN NORTHEAST REGION**

MRS. WANIDA CHANGTHED

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF ARTS
IN DEVELOPMENT ADMINISTRATION
GRADUATE SCHOOL KHON KAEN UNIVERSITY**

2010

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
หลักสูตร
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการพัฒนา

ชื่อวิทยานิพนธ์ : แนวทางการบริหารงานส่งเสริมการเพิ่มพื้นที่การปลูกผักสวนครัว
เชิงพาณิชย์ ตามแนวทางเกษตรอินทรีย์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ : นางวนิดา ช้างเทศ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	นายอนุวัชร โภชนาม	ประธานกรรมการ
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรอัมรินทร์ พรหมเกิด	กรรมการ
	รองศาสตราจารย์พิชังคร นิตยสุทธิ	กรรมการ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์พิชังคร นิตยสุทธิ)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ลำปาง แม่นมาตย์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยาวลักษณ์ อภิชาติวิไลภ)
คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น

วนิดา ช้างเทศ. 2553. แนวทางการบริหารงานส่งเสริมการเพิ่มพื้นที่การปลูกผักสวนครัวเชิง
พาณิชย์ตามแนวทางเกษตรอินทรีย์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพัฒนา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: รองศาสตราจารย์พิชันดร นิตยสุทธิ

บทคัดย่อ

208879

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัญหาในการบริหารงานส่งเสริมการปลูกผักสวนครัว เชิงพาณิชย์ ตามแนวทางเกษตรอินทรีย์ ของสำนักงานเกษตรอำเภอในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2) เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานส่งเสริมการปลูกผักสวนครัวเชิงพาณิชย์ ตามแนวทางเกษตรอินทรีย์ ของสำนักงานเกษตรอำเภอในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มตัวอย่าง คือ เกษตรอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 175 คน เครื่องมือที่ใช้ในวิจัย เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่สร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดในการวิจัย มีค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง 0.874 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วย โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ SPSS/PC for Windows 11 ใช้ค่าสถิติวิเคราะห์ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการศึกษา พบว่า การวางแผนงานส่งเสริมการปลูกผักสวนครัวเชิงพาณิชย์ ตามแนวทางเกษตรอินทรีย์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำนักงานเกษตรอำเภอมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.74$) การดำเนินงานส่งเสริมการปลูกผักสวนครัวเชิงพาณิชย์ ตามแนวทางเกษตรอินทรีย์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำนักงานเกษตรอำเภอมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.89$) การประเมินผลงานส่งเสริมการปลูกผักสวนครัวเชิงพาณิชย์ ตามแนวทางเกษตรอินทรีย์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำนักงานเกษตรอำเภอมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.85$) แนวทางพัฒนาการวางแผนงานส่งเสริมการปลูกผักสวนครัวเชิงพาณิชย์ ตามแนวทางเกษตรอินทรีย์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.63$) แนวทางพัฒนาการดำเนินงานส่งเสริมการปลูกผักสวนครัว ตามแนวทางเกษตรอินทรีย์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.63$) แนวทางพัฒนาการประเมินผลงานส่งเสริมการปลูกผักสวนครัว ตามแนวทางเกษตรอินทรีย์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.70$)

Wanida Changthed. 2010. **An Administering Approach to the Promotion of Increasing the Area in Commercially Organic-Based Vegetables Cultivation in Northeast Region.**

Master of Arts Thesis in Developmental Administration, Graduate School, Khon Kaen University.

Thesis Advisor: Assoc. Prof. Pitundorn Nitayasutti

ABSTRACT

209879

This study. Objectives. 1) To study problems in the management of promoting commercial kitchen garden plant according to organic agriculture. Office of the Agricultural District in the Northeast. 2) To study ways to improve plant management promote commercial kitchen garden. According to organic agriculture. Office of the Agricultural District in the Northeast. Sample is in the agricultural district northeast of 175 people a research tool used in the questionnaire. (Questionnaire) built within the concept of research. A coefficient of 0.874 poise. Data analysis program ready for social science research, SPSS / PC for Windows 11 using statistics analysis frequency value percentage arithmetic average. And the standard deviation. In data analysis. The results showed that. Planning to promote kitchen garden vegetables grown commercially. According to organic agriculture. In the Northeast. District Agricultural Office has problems in low level ($\bar{x} = 2.74$). Operating promote kitchen garden vegetables grown commercially. According to organic agriculture. In the Northeast. District Agricultural Office has problems in low level ($\bar{x} = 2.89$). Assessment of promoting commercial kitchen garden plant. According to organic agriculture. In the Northeast. District Agricultural Office has problems in low level ($\bar{x} = 2.85$). Development planning guidelines promote kitchen garden vegetables grown commercially. According to organic agriculture. In the Northeast. Is possible in a significant ($\bar{x} = 3.63$). Develop operational guidelines to promote kitchen garden plant. According to organic agriculture. In the Northeast. Possible in many levels ($\bar{x} = 3.63$). Promote the development of assessment guidelines for growing vegetables, kitchen garden. According to organic agriculture. In the Northeast. Is possible in a significant ($\bar{x} = 3.70$).

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ด้วยความกรุณาจากอาจารย์ที่ปรึกษา
รองศาสตราจารย์พิรันต นิตย์สุทธิ์ ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาให้คำปรึกษา ให้แนวคิด เสนอแนะ
ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์เพื่อให้ผู้วิจัยเกิดการเรียนรู้ ช่วยตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ อย่าง
เต็มใจและทุ่มเท รวมทั้งสนับสนุนให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งใน
ความกรุณาของอาจารย์ จึงขอกราบขอบพระคุณอาจารย์เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ นายอนุวัชร โพธินาม ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินขอนแก่น ผู้ช่วย
ศาสตราจารย์ ดร.พรอัมรินทร์ พรหมเกิด เป็นอย่างสูงที่ได้กรุณาเป็นกรรมการสอบป้องกัน
วิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ ในฐานะที่ท่านเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญสูง ท่านได้กรุณาให้คำแนะนำ
เสนอแนะแนวทางที่มีประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์ จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้
สำเร็จลงได้อย่างสมบูรณ์

การทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้จะสำเร็จลุล่วงไม่ได้ หากขาดผู้ให้ข้อมูลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างการ
วิจัย ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเกษตรอำเภอ
สำนักงานเกษตรอำเภอในภาคตะวันออกเฉียงเหนือทุกท่าน ที่ไว้วางใจให้ข้อมูลที่มีค่า ให้ผู้วิจัย
นำมาวิเคราะห์และสรุปผลจนเป็นวิทยานิพนธ์ที่สมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณคุณแม่ลัดดาวัลย์ ประทุมทิพย์ และคุณพ่อบัวผัน ประทุมทิพย์ ที่
อบรมปลูกฝังให้ลูกได้เห็นความสำคัญของการศึกษา โดยเฉพาะคุณแม่ที่คอยกำชับตลอดเวลาว่า
“ให้ตั้งใจทำวิทยานิพนธ์ให้สำเร็จและอย่าท้อแท้” ข้าพเจ้าขอขอบคุณนายมาดิช ช้างเทศ สามี
นายณภัทร ช้างเทศ และเด็กหญิงพริดา ช้างเทศ บุตรชายและบุตรสาว อีกทั้ง น้องๆ และหลานๆ ทุก
คนที่คอยช่วยเหลือ สนับสนุนและให้กำลังใจด้วยดีเสมอมา ขอขอบคุณ เพื่อนๆ ร่วมรุ่น (รุ่นที่ 18)
และพี่ๆ น้องๆ สาขาบริหารการพัฒนาทุกท่านที่เป็นกำลังใจให้กันและกัน ขอระลึกถึงพระคุณ
คณาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และสุดท้ายขอขอบพระคุณบุคลากรกองแผนงาน
ทุกท่าน ที่คอยให้กำลังใจ และคอยเอาใจช่วยมาตลอดการศึกษาของผู้วิจัย

วนิดา ช้างเทศ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
2. ปัญหาการวิจัย	12
3. วัตถุประสงค์	12
4. ขอบเขตการวิจัย	12
5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	13
บทที่ 2 แนวคิด งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และกรอบแนวคิดในการวิจัย	15
1. ภูมิศาสตร์ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	16
2. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน	19
3. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาเกษตร	27
4. การส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรอินทรีย์โดยภาครัฐ	109
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	124
6. กรอบแนวคิดในการศึกษา	130
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	135
1. หน่วยที่ใช้ในการวิเคราะห์	135
2. ประชากร	135
3. กลุ่มตัวอย่าง	135
4. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	137
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล	139
6. การวิเคราะห์ข้อมูล	139

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	141
บทที่ 5 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	173
1. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	173
2. อภิปรายผล	186
3. ข้อเสนอแนะ	197
บรรณานุกรม	201
ภาคผนวก	207
ภาคผนวก ก คำอธิบาย	209
ภาคผนวก ข แบบสอบถาม	213
ประวัติผู้เขียน	231

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1	การจัดองค์กรการบริหารงานของกรมส่งเสริมการเกษตร	หน้า 120
----------	--	-------------